

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 lipca 2026 r.
Znak sprawy: RRE.wir.058.9.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 17601 w sprawie wsparcia polskich rolników w obliczu pogarszającej się sytuacji ekonomicznej oraz problemów na rynku rolnym.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17601 z dnia 15 czerwca 2026 r., złożoną przez Pana Mateusza Morawieckiego, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuję odpowiedzi na przedstawione w niej pytania.

- 1. Czy rząd rozważa uruchomienie nadzwyczajnych dopłat lub rekompensat dla producentów ziemniaków, zgodnie z postulatami izb rolniczych? Branża szacuje, że w magazynach może zalegać nawet około miliona ton ziemniaków. Jakie działania rząd zamierza podjąć w celu rozwiązania tego problemu?**

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco monitoruje sytuację na rynku ziemniaka. W 2025 r. zbiory wyniosły ok. 7 mln ton, czyli o ponad 18% więcej niż w 2024 r., przy krajowym zużyciu na poziomie ok. 6 mln ton. Powstała nadwyżka produkcji, sięgająca nawet 1 mln ton, co wywołało presję na ceny i pogorszyło sytuację ekonomiczną producentów.

W odpowiedzi na tę sytuację podjęto działania mające zwiększyć sprzedaż i zagospodarowanie nadwyżek, w tym współpracę z przetwórcami i sieciami handlowymi. Kampanie promujące polskie ziemniaki prowadzone przez sieci handlowe przyczyniły się do wzrostu sprzedaży o blisko 30% w porównaniu z analogicznym

okresem roku poprzedniego. Dodatkowo wprowadzono nową kategorię handlową „ziemniaki drobne”, co poszerzyło możliwości sprzedaży na rynku konsumpcyjnym.

Polska zgłaszała również problem trudnej sytuacji sektora ziemniaka na forum UE, wnioskując o możliwość uruchomienia instrumentów wsparcia finansowego dla producentów.

Obecnie nie są prowadzone prace nad odrębnym, nadzwyczajnym systemem rekompensat dla producentów ziemniaków. Rolnicy mogą jednak korzystać z istniejących instrumentów wsparcia, takich jak płatności bezpośrednie, dopłaty do sadzeniaków (350 zł/ha), wsparcie do produkcji ziemniaków skrobiowych (1 580,89 zł/ha), dopłaty do ubezpieczeń, preferencyjne kredyty, zwrot akcyzy od paliwa rolniczego oraz wsparcie dla grup producentów.

Równolegle realizowane są inwestycje zwiększające możliwości przechowywania i przetwarzania ziemniaków. Na ten cel przeznaczono m.in. blisko 38 mln zł w ramach PROW 2014–2020 oraz ok. 23 mln zł z Krajowego Planu Odbudowy.

Rząd koncentruje się obecnie na zagospodarowaniu nadwyżek produkcji, rozwoju przetwórstwa i przechowalnictwa oraz wykorzystaniu dostępnych krajowych i unijnych instrumentów wsparcia, stale monitorując sytuację rynkową.

Mając na uwadze powyższe, działania Rządu koncentrują się obecnie na zwiększaniu możliwości zagospodarowania nadwyżek produkcyjnych, wspieraniu przetwórstwa i przechowalnictwa, wzmocnieniu pozycji producentów w łańcuchu dostaw oraz wykorzystywaniu dostępnych krajowych i unijnych instrumentów wsparcia. Sytuacja na rynku ziemniaków pozostaje przedmiotem stałej analizy, a ewentualne dalsze działania będą uzależnione od rozwoju sytuacji rynkowej oraz dostępnych możliwości wsparcia na poziomie krajowym i unijnym.

2. Czy planowane jest wprowadzenie specjalnych mechanizmów wsparcia energetycznego, paliwowego i nawozowego dla rolników (tzw. tarczy dla rolnictwa)? Czy przewidziane są programy osłonowe dla producentów rolnych, a jeśli tak, to kiedy mogłyby zostać uruchomione i na jakich zasadach byłyby przyznawane?

W zakresie wsparcia dotyczącego nawozów Komisja Europejska w dokumencie COM(2026) 310 zapowiedziała zwiększenie środków przeznaczonych na pomoc dla rolników. Realizacją tej zapowiedzi jest opublikowany 12 czerwca 2026 r. projekt

rozporządzenia COM(2026) 282, przewidujący nadzwyczajne i tymczasowe wsparcie finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz większą elastyczność w zakresie wypłaty zaliczek.

Istotne z punktu widzenia Polski jest to, że wsparcie będzie mogło zostać uruchomione bez konieczności wcześniejszego zatwierdzania zmian w Planie Strategicznym WPR przez Komisję Europejską, co powinno umożliwić szybsze wdrożenie pomocy.

Jeśli chodzi o paliwo, to zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2026 r. (Dz. U. poz. 1875) od 1 stycznia 2026 r. stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej została podwyższona do 1,48 zł za 1 litr oleju napędowego. W tym okresie obowiązywał również mechanizm ceny maksymalnej.

Ponadto, w wyniku podjętych działań przez Radę Ministrów ceny paliw w tym oleju napędowego zostały czasowo obniżone. W okresie od 31 marca do 30 czerwca br. został wprowadzony pakiet „Ceny Paliwa Niżej”, w ramach którego obniżono stawkę VAT na paliwa silnikowe z 23% do 8% oraz akcyzę (obowiązywała do 15 czerwca br.) do minimum wymaganego przepisami unijnymi – tj. benzynę o 29 groszy, a olej napędowy o 28 groszy.

Programy wspierające inwestycje w odnawialne źródła energii

Program „Energia dla wsi”

Program realizowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w latach 2023–2030 finansowany jest ze środków Funduszu Modernizacyjnego.

Beneficjentami są rolnicy oraz spółdzielnie energetyczne. Wsparcie obejmuje inwestycje w: biogazownie, elektrownie wodne, instalacje fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe, magazyny energii.

Pomoc może być udzielana w formie: dotacji do **20 mln zł** lub pożyczki do **25 mln zł**. Poziom dofinansowania wynosi odpowiednio do **65% kosztów kwalifikowanych** w przypadku dotacji oraz do **100% kosztów kwalifikowanych** w przypadku pożyczek.

Plan Strategiczny dla WPR 2023–2027

Rolnicy mogą również ubiegać się o wsparcie w ramach interwencji **I.10.2 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej”**.

Pomoc obejmuje:

- budowę nowych biogazowni rolniczych,
- zakup instalacji fotowoltaicznych wraz z magazynami energii, systemami zarządzania energią i pompami ciepła,
- inwestycje poprawiające efektywność energetyczną budynków gospodarskich.

Wsparcie ma formę refundacji do **65% kosztów kwalifikowanych**.

Maksymalna wysokość pomocy wynosi:

- **1,5 mln zł** – dla inwestycji w biogazownie (obszar A),
- **200 tys. zł** – dla inwestycji w instalacje fotowoltaiczne i magazyny energii (obszar B),
- **200 tys. zł** – dla inwestycji poprawiających efektywność energetyczną (obszar C),

przy czym możliwe jest łączenie wsparcia dla różnych obszarów zgodnie z limitami określonymi w przepisach.

3. Czy planowane jest podniesienie wysokości dopłat bezpośrednich dla rolników?

Jeśli tak, to kiedy jest to planowane oraz jakie kryteria będą brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości?

W przypadku płatności (dopłat) bezpośrednich pula środków finansowych określana jest na forum Unii Europejskiej, podczas negocjacji wieloletnich ram finansowych, czyli wieloletniego budżetu UE. Ustalając zasady przyznawania płatności bezpośrednich, w tym także dobrowolnego przejściowego wsparcia krajowego, każde państwo członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane jest do przestrzegania ram prawnych oraz pułapów finansowych określonych w przepisach unijnych. W związku z tym Polska nie ma możliwości dowolnego zwiększenia środków na ten cel.

Niemniej jednak, Polska stara się w jak największym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia w celu zwiększenia wysokości płatności bezpośrednich, mając na uwadze generalne zalety dystrybucji pomocy w tej formie. Takim narzędziem jest m.in. możliwość transferu środków z II filaru Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).

Od 2023 r. Polska zwiększyła poziom transferu do 30% (ok. 396 mln EUR rocznie). Ponadto Polska stosuje dobrowolne przejściowe wsparcie krajowe, które w całości finansowane jest z budżetu krajowego.

W celu kontynuacji dotychczasowego podejścia Polska zamierza skorzystać z możliwości uzupełnienia puli środków na płatności bezpośrednie na kampanię 2027 r.,

przewidzianej w procedowanym obecnie na forum UE projekcie rozporządzenia¹. W rezultacie pula środków zostanie zwiększona o 396 mln EUR i będzie równa puli środków na kampanię 2026 r. (różnica w wysokości wsparcia wynikała z tego, że na podstawie dotychczasowych przepisów rok 2027 nie mógł być objęty transferem środków z II filaru WPR). Jednocześnie chcę zaznaczyć, że zapewnienie odpowiedniego finansowania dla podstawowych instrumentów wsparcia dochodów jest jednym z priorytetów w pracach nad WPR po 2027 r.

W celu złagodzenia trudnej sytuacji rolników Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje uruchomienie wypłaty zaliczek z tytułu płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych II filaru WPR za kampanię 2026 r. W najbliższym czasie podjęte zostaną prace legislacyjne nad stosownymi rozporządzeniami.

4. Jakie mechanizmy ochrony rynku wewnętrznego rząd zamierza wdrożyć, aby zabezpieczyć polską produkcję ziemniaków i innych płodów rolnych przed niekontrolowanym napływem produktów z zagranicy, które produkowane są w ramach zupełnie innych standardów niż te, które są wymagane od polskich rolników?

Rząd wskazuje, że ochrona polskiego rynku rolnego opiera się na systemie kontroli jakości i bezpieczeństwa żywności oraz działaniach legislacyjnych i inicjatywach na forum UE.

Kluczową rolę odgrywa Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), która prowadzi graniczne kontrole jakości ziemniaków importowanych z państw spoza UE (z wyjątkiem państw EFTA). Kontrolowane są partie o masie co najmniej 5 ton. Produkty niespełniające wymagań jakościowych nie mogą zostać wprowadzone do obrotu. Od 1 stycznia do 22 czerwca 2026 r. skontrolowano 7 partii ziemniaków o łącznej masie 165 ton (głównie z Wielkiej Brytanii i Egiptu); nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących zakazem sprzedaży.

W celu ograniczenia napływu żywności produkowanej z użyciem substancji niedopuszczonych w UE, od 30 kwietnia 2026 r. obowiązuje rozporządzenie zakazujące

¹ Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do szczególnego rodzaju interwencji w celu zapewnienia nadzwyczajnego tymczasowego wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz możliwości dostosowania przydziałów płatności bezpośrednich na rok kalendarzowy 2027, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do bardziej elastycznych zasad wypłaty zaliczek w odpowiedzi na wzrost cen nawozów spowodowany kryzysem na Bliskim Wschodzie – COM(2026)282 (<https://eurlex.europa.eu/legal-content/PL-EN/TXT/?from=PL&uri=CELEX%3A52026PC0282>)

wykrywalnych pozostałości wybranych środków ochrony roślin niezatwierdzonych w UE (m.in. glufosynatu, tiofanatu metylowego, karbendazymu i benomylu). Przepisy obejmują m.in. ziemniaki, zboża, owoce i warzywa.

Ponadto Polska podejmuje działania zmierzające do ochrony interesów polskiego sektora rolnego na szczeblu unijnym. W dniu 10 maja 2026 r. wniosła do Trybunału Sprawiedliwości UE skargę na decyzję dotyczącą umowy handlowej UE-MERCOSUR oraz wystąpiła o zawieszenie jej stosowania do czasu wydania wyroku.

Zdaniem rządu działania te mają zapewnić równe warunki konkurencji dla polskich rolników oraz ograniczyć napływ produktów niespełniających standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów